

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/794/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514214155
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7514214155.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľky I. X., bývajúcej v J. S., S. XXX, proti odporcovi X. X., bývajúcemu v J. S., S. XXX, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 13.augusta 2014, č.k. 16C/241/2014-6 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietá.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením zo dňa 13.augusta 2014, č.k. 16C/241/2014-6 zakázal odporcovi nakladať s nehnuteľnosťou dom súpisné číslo XXX, na parcele číslo 208/2, v katastrálnom území J. S., zapísaným na liste vlastníctva číslo XXX, a to najmä previesť ho na inú osobu, zaťažiť záložným právom v prospech inej osoby vrátane práva nájmu. Navrhovateľke uložil v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia podať na Okresnom súde Košice - okolie žalobu o určenie nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zároveň uložil navrhovateľke do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za návrh na nariadenie predbežného opatrenia v sume 33 eur na účet okresného súdu.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľka návrhom zo dňa 30.júla 2014 domáhala sa nariadenia predbežného opatrenia, ktorým súd zakáže odporcovi nakladať s nehnuteľnosťou dom súpisné číslo XXX, na parcele číslo 208/2, v katastrálnom území J. S., zapísaným na liste vlastníctva číslo XXX, ktorého výlučným vlastníkom je odporca, a to najmä previesť ho na inú osobu, zaťažiť ho záložným právom v prospech inej osoby vrátane práva nájmu. Návrh odôvodnila tým, že sa na Okresnom súde Košice-okolie pod sp.zn. 14C/370/2013 sa vedie konanie o rozvod manželstva, a jednak správaním odporcu, ktorý sa vyhráza, že uvedenú nehnuteľnosť prevedie na inú osobu, pričom dom podľa jej vedomostí (navrhovateľky) bol obhliadnuť znalec za účelom určenia jeho všeobecnej ceny, a navrhovateľka sa obáva, že nebude môcť v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov preukázať investície, ktoré vložila do uvedenej nehnuteľnosti, lebo uvedený dom je vedený vo výlučnom vlastníctve odporcu titulom daru od jeho rodičov v roku 1992. Poznamenala, že dom spoločne stavebne dokončili a zariadili zo spoločných finančných prostriedkov, ako aj z finančných prostriedkov, ktoré dostala darom od svojich rodičov. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že sa mieni domáhať určenia, že uvedený dom patrí do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania. Po citácii § 74 ods.1 O.s.p., § 75 ods.1-4 O.s.p., § 76 ods.1 písm.e/ O.s.p., § 76 ods.3, 4 O.s.p. súd nariadil predbežné opatrenie dôvodiac, že odporca je výlučným vlastníkom uvedených nehnuteľností a na okresnom súde sa vedie konanie o rozvod manželstva pod sp.zn. 14C/370/2013. Pri rozhodovaní vyšiel z predpokladu, že v prípade zániku bezpodielového spoluvlastníctva bude potrebné predmetnú nehnuteľnosť vyporiadať podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka a s prihliadnutím na doposiaľ trvajúce manželstvo a existenciu bezpodielového spoluvlastníctva sa navrhovateľka mieni návrhom na začatie konania vo veci samej domáhať určenia predmetnej nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov. Podľa názoru súdu navrhovateľka preukázala vzťah k odporcovi a osvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov i nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Súd sa stotožnil so

skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a v uvedenom rozsahu dočasne upravil pomery účastníkov s tým, že navrhovateľke uložil v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia podať na súde návrh na začatie konania vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zrušiť napadnuté uznesenie a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo zmeniť napadnuté uznesenie a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Uviedol, že tvrdenia navrhovateľky ohľadom údajného scudzenia rodinného domu odporcom sú vymyslené. Navrhovateľka nepredložila žiaden dôkaz o tom, aby chcel s rodinným domom nakladať. Mala predložiť aspoň doklad o inzeráte v tlači alebo na internete. Tvrdil, že nemá záujem dom scudziť ani nežiadal žiadneho znalca o jeho ocenenie, či ohliadku. Preukázať, koľko navrhovateľka investovala do rodinného domu zo svojho výlučného vlastníctva alebo zo spoločného majetku je možné rôznymi inými spôsobmi ako obmedzením jeho vlastníckeho práva. Zároveň je otázne ako by nájom nehnuteľnosti mohol zmariť vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V tejto časti považoval rozhodnutie okresného súdu za absolútne arbitrárne, nepreskúmateľné a hlavne za nesprávne. Mal za to, že pri nariadení predbežného opatrenia nebola zachovaná zásada proporcionality, dočasnosti úpravy pomerov vzhľadom na to, že sa ešte neskončilo ani konanie o rozvod manželstva a navrhovateľka nijako nepreukázala naliehavosť úpravy pomerov účastníkov. Vyčítal súdu nesprávne právne posúdenie veci, ktoré spočíva v závere súdu, že sú splnené podmienky na vydanie (správne malo byť nariadenie - poznámka odvolacieho súdu) predbežného opatrenia a že predbežné opatrenie v znení ako bolo nariadené, môže zabezpečiť, aby výkon budúceho súdneho rozhodnutia, zrejme o určenie, že rodinný dom patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nebude ohrozený. K vyjadreniu navrhovateľky, že plánuje podať žalobu o určenie, že rodinný dom patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov uviedol, že podľa stavu katastra nehnuteľnosti je nehnuteľnosť výlučným vlastníctvom odporcu, ktoré nadobudol darom od svojich rodičov. Investovaním spoločných prostriedkov manželov, ani investovaním prostriedkov vo výlučnom vlastníctve navrhovateľky v žiadnom prípade neprešla nehnuteľnosť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z dôvodu investície do cudzieho majetku nie je možné úspešne sa domáhať určenia, že rodinný dom vo výlučnom vlastníctve odporcu patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Z písomného vyjadrenia navrhovateľky vyplýva, že táto navrhla napadnuté uznesenie potvrdiť. Uviedla, že podala žalobu o určenie (predmetnej) nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žaloba bola doručená okresnému súdu dňa 25.septembra 2014 a vedie sa na Okresnom súde Košice-okolie pod sp.zn. 15C/282/2014.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas odporca (§ 204 ods.1 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie podľa § 212 ods.1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné.

Okresný súd vec nesprávne právne posúdil, keď vychádzal zo záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p. návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 O.s.p. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Predbežným opatrením môže súd okrem iného uložiť účastníkovi, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami alebo, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal (§ 76 ods. 1 písm.e/, f/ O.s.p.).

Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať, alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz (§ 102 ods. 1 prvej vety O.s.p.).

Z citovaných zákonných ustanovení, ako aj zo samotnej podstaty predbežných opatrení jednoznačne vyplýva, že tieto upravujú pomery účastníkov konania iba predbežne (dočasne), resp. zaisťujú nároky doposiaľ právoplatne nepriznané. Účelom predbežných opatrení je dočasné zabezpečenie ochrany porušených a ohrozených práv účastníkov, a to do času definitívnej právnej (súdnej) ochrany a predpokladom ich nariadenia je: 1/ osvedčenie nároku, ktorému sa má navrhovaným predbežným opatrením poskytnúť ochrana, 2/ osvedčenie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo osvedčenie obavy z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, 3/ preukázanie vzťahu navrhovaného predbežného opatrenia k predmetu konania vo veci samej.

Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej, ale pre jeho nariadenie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti, umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Pred nariadením predbežného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku predbežného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi a či zásah do práv dotknutého účastníka je primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu) a napokon, či navrhované predbežné opatrenie je prípustné z hľadiska ústavnoprávnych princípov platných v civilnom procese a ochrany ústavou zaručených práv a slobôd odporcu, ktoré by mohli byť obmedzené, vylúčené alebo suspendované výrokom predbežného opatrenia.

Pred nariadením predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p. sa vychádza z jeho vymedzenia uvedeného v návrhu, a súd skúma, či je dostatočne odôvodnený a ďalej skúma aj skutkové okolnosti, vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia.

Nariadiť účastníkovi predbežným opatrením, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal, je súd povinný urobiť takým spôsobom, aby nenarušil činnosť účastníka, ktorá je nevyhnutná pre plnenie jeho povinností voči tretím osobám, resp. ho neobmedzoval v činnosti spôsobom, ktorý by v konečnom dôsledku mohol negatívne ovplyvniť uspokojenie práva účastníka, ktorý podal návrh.

Uloženie povinnosti v zmysle § 76 ods. 1 písm. e/,f/ O.s.p. je zásahom aj do vlastníckeho práva (Čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj do iných ústavou zaručených práv (nedotknuteľnosť osoby a súkromia v zmysle Čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, právo brániť sa pred neoprávneným zasahovaním do rodinného a súkromného života podľa Čl. 19 ods. 2 Ústavy SR). Z tohto dôvodu je treba pred nariadením predbežného opatrenia venovať pozornosť tomu, či uložením zákazu nakladať s vecami alebo právami nedochádza k zásahu do vlastníckych, ako aj iných práv účastníka nad nevyhnutnú mieru, prípadne až k znemožneniu uspokojovania osobných potrieb povinného účastníka, ako aj plnenia povinností voči účastníkovi, ktorý podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia alebo voči tretím osobám.

Obsahom predbežného opatrenia sa nesmie neprimerane zasiahnuť do základných práv a slobôd garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a Listinou základných práv a slobôd (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), ktorá je súčasťou ústavného poriadku Slovenskej republiky, ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd (uverejnený v Zbierke zákonov SR oznámením pod č. 209/1992 Zb. a 102/1999 Zb.).

Pokiaľ je navrhované predbežné opatrenie svojim dôvodom neprimerané tvrdenému a osvedčenému zásahu do práv navrhovateľa, resp. pokiaľ neprimeraným spôsobom zasahuje do práv dotknutého účastníka, teda ak by odporca bol obmedzený spôsobom neprimeraným povahy veci, takémuto návrhu nemožno vyhovieť pre prekročenie medzí určených predpokladmi pre nariadenie predbežného opatrenia.

V prejednávanej veci navrhovaným predbežným opatrením sleduje navrhovateľka zabezpečenie dôkazu o investíciách z jej výlučného majetku, resp. spoločných finančných prostriedkov do výlučného majetku odporcu. Obáva sa, že v prípade dispozície odporcu s rodinným domom neskôr už nebude možné vykonať dôkaz na zistenie ňou vložených investícií do tohto domu.

Ako vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, táto obava odôvodňuje (skôr) podanie návrhu na zabezpečenie dôkazu v zmysle ust. § 102 ods. 1 O.s.p., v prípade, ak sú splnené aj ďalšie podmienky, t.j. že takýto dôkaz nebude možné neskôr vykonať alebo ho bude možné vykonať len s veľkými ťažkosťami. Za účelom zabezpečenia vykonania dôkazu však nie je možné nariadiť predbežné opatrenie, pretože predbežné opatrenie je inštitút slúžiaci na zabezpečenie dočasnej ochrany porušených a ohrozených práv účastníkov.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že preukázanie investícií z výlučného majetku navrhovateľky do výlučného majetku odporcu, prípadne investícií zo spoločného majetku účastníkov konania do výlučného majetku odporcu nie je viazané na existenciu vlastníctva odporcu, keďže preukázanie týchto investícií je možné predovšetkým listinnými dôkazmi. Aj v prípade, žeby súd nariadil znalecké dokazovanie na preukázanie týchto investícií, aj prípadný nájomca, či nový vlastník nehnuteľnosti je povinný strpieť ohliadku nehnuteľnosti súdom ustanoveným znalcom za účelom podania znaleckého posudku.

V prejednávanej veci nebolo možné vyhovieť navrhovanému predbežnému opatreniu ani z dôvodu novej obavy navrhovateľky, žeby výkon budúceho súdneho rozhodnutia vo veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania bol ohrozený, pretože neosvedčila žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali konaniu odporcu, smerujúceho k zmareniu výkonu rozhodnutia. Navrhovateľka svoje tvrdenia o tom, že odporca prevedie dom na inú osobu, neosvedčila, a tak zostali v rovine ničím nepodložených tvrdení, ktoré nemôžu byť podkladom pre nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa zásadným spôsobom obmedzuje výkon vlastníckeho práva odporcu. Samotná abstraktná možnosť odporcu nakladať s predmetom svojho vlastníctva, bez preukázania reálnej a bezprostrednej hrozby takéhoto konania odporcu s účinkami zmarenia budúceho výkonu súdneho rozhodnutia, neodôvodňuje potrebu okamžitej úpravy zo strany súdu vo forme nariadenia predbežného opatrenia. Odporca akúkoľvek dispozíciu s rodinným domom vylučuje, a odvolací súd ani z obsahu spisu nezistil také jeho konanie, ktorým by bolo právo navrhovateľky bezprostredne a reálne ohrozené a z

ktorého by bolo možné vyvodíť jeho úmysel nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou, ktorý by prípadne ohrozil budúci výkon rozhodnutia vo veci samej.

Za situácie, že navrhovaným predbežným opatrením sa sleduje zabezpečenie dôkazu, ktorá samotná skutočnosť vylučuje nariadenie predbežného opatrenia a zároveň z obsahu spisu nie je osvedčené ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy navrhovateľke, nariadené predbežné opatrenie by predstavovalo neoprávnený zásah do vlastníckych práv odporcu, ktoré sú chránené Ústavou Slovenskej republiky.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa ust. § 220 O.s.p. zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O trovách tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v konaní o veci samej (§ 145 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.